

DR. A. GRUIJS EN TH. F. VAN KOOLWIJK

BIO - BIBLIOGRAFIE

van de 75-jarige kartuizervorser

MR. H. J. J. SCHOLTENS

oud-burgemeester van Houten en Beverwijk

BIO-BIBLIOGRAFIE VAN DE 75-JARIGE
KARTUIZERVORSER MR. H. J. J. SCHOLTENS,
OUD-BURGEMEESTER
VAN HOUTEN EN BEVERWIJK

EEN pionier onder de verzamelaars van bouwstoffen voor een geschiedenis van de kartuizerorde in Nederland viert zijn 75^e verjaardag. De uitermate grote bescheidenheid van deze rijzige kruisridder onder de kartuizervorsers verzet zich tegen het steken van de loftrompet. Toch menen wij dat het rechtvaardig, maar ook nuttig is om bij deze feestelijke gelegenheid de bibliografie uit te geven van wat Mr. Scholtens gedurende meer dan een halve eeuw heeft gepubliceerd, opdat duidelijk blijkt hoe belangrijk en baanbrekend veel van zijn werk is geweest en nog is voor al diegenen die zich bezig houden met de geschiedenis van de kartuizers in Nederland.

Bijna met de regelmaat van een klok verschenen er sinds zijn inleiding op de eerste druk van het toen in 1923 nog anonieme werkje over de kartuizers (3)¹ jaarlijks één of meer publikaties betreffende de orde. Met Acquoy besepte hij dat de invloed van de kartuizers in de veertiende en vijftiende eeuw veel groter moet zijn geweest dan men in de dertiger jaren wel aannam. In 1932 schreef hij: *Acquoy heeft destijds de opmerking gemaakt, dat bij voortgezette navorschingen nog wel eens zou kunnen blijken, „dat de groote zedelijke hervorming der veertiende en vijftiende eeuw, die aan de Augustijnerregulieren wordt toegeschreven, oorspronkelijk van de kartuizers is uitgegaan.”* (Het klooster te Windesheim, I, 23 noot 1). *Hij schreef deze woorden in verband met een uitweiding over Hendrik van Kalkar. Een nader onderzoek omtrent den invloed der orde van Sint Bruno op het ontstaan en de ontwikkeling van de moderne devotie en op de reformatie in andere kloosterorden van die tijd zou inderdaad verrassend kunnen zijn, en misschien zou het convent van Monnikhuizen daarbij bijzonder de aandacht trekken.* (12, blz. 10).

¹ De tussen () geplaatste cijfers verwijzen naar de nummers van de bibliografie.

Studies als die van J. Lourdaux in dit tijdschrift over de afhankelijkheid der moderne devoten van de kartuizers² en van H. Rütting over Hendrik Eger van Kalkar³ bevestigen deze vermoedens. De geschiedenis van de Moderne Devotie zal in de toekomst dan ook moeten worden herzien in het licht van de geschiedenis der kartuizers. Maar deze laatste is nog steeds niet geschreven en zal ook niet wetenschappelijk verantwoord geschreven kunnen worden zolang de her en der verspreide bronnen en geschriften niet alle opgespoord of gepubliceerd zijn.

Het is de grote verdienste van H. J. J. Scholtens geweest de stoot te hebben gegeven aan de navorsing op dit gebied en mede het basismateriaal voor verdere onderzoekingen te hebben verschaft. Geen reis was hem te ver, geen moeite te veel om aan dit materiaal te kunnen komen. En zelfs tot op vandaag komt het nog voor dat wij een levendige brief vol belangrijke gegevens voor de Nijmeegse cartusiana ontvangen ergens uit Centraal- of West-Europa.

Wanneer men al zijn publikaties op kartuizergebied zou bundelen, zou men een belangrijk werkinstrument bij de hand hebben⁴. Overziet men zijn werk dan bemerkt men dat praktisch geen enkel aspect van de Nederlandse kartuizergeschiedenis ontbreekt. Behalve een aantal publikaties over individuele monniken en personen die op enigerlei wijze met de kartuize in betrekking stonden zoals Geert Grote en Vondel (4, 5, 6, 8, 9, 15, 20, 28, 30, 47, 52, 58) en zijn bijdragen aan het 'Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek' van deel VI (1924) tot aan deel X (1937), vindt men alle kartuizen behandeld die binnen de huidige grenzen van Nederland lagen, plus die van Brugge: Amsterdam (7, 16, 49, 53), Arnhem (12, 13, 51), Den Bosch (21), Delft (11, 18, 37), Geertruidenberg (23, 27, 31), Kampen (17), Roermond (25, 41), Utrecht (10, 45, 46, 50),

² J. Lourdaux, *Kartuizers-moderne devoten, een probleem van afhankelijkheid*. OGE 37 (1963) 402-418.

³ H. Rütting, *Der Kartäuser Heinrich Eger von Kalkar 1328-1408*, Göttingen 1967.

⁴ Wij overwegen bundeling van de voornaamste studies, mits er voldoende belangstelling voor bestaat. Adhesiebetuigingen en suggesties kunnen aan dr. A. Gruijs, Universiteitsbibliotheek Nijmegen opgezonden worden.

Zierikzee (14), Brugge (35). Sommige van deze studies zijn ware reconstructies van necrologieën, gebaseerd op gegevens die hij vond in de chartae van de Grande Chartreuse of in andere documenten, andere weer zijn rechtstreekse publikaties van bronnen met aantekeningen van hetgeen hij over de daarin genoemde personen of zaken vond.

In 1940 verscheen van zijn hand in het Gildeboek (24) een geïllustreerde bijdrage met gegevens over de bouw en de inrichting der Nederlandse kartuizerkloosters en in 1952 schreef hij met pater Verwilt O.P. een samenvatting van de kartuizergeschiedenis voor de Katholieke Encyclopaedie (44).

Ook als bibliograaf van de orde in Nederland maakte hij zich verdienstelijk (42) en over de kartuizer scriptoria en librijen vindt men belangwekkende gegevens in 'Het Boek' (6), in het huldeboek voor Pater Kruitwagen (39) en in de bijdrage over de Bossche kartuize (21) waarin hij de studie van Pater Verschueren OFM⁵ op meerdere punten kon aanvullen.

Over het Pieter Dorlant-Elckerlijc probleem waagde hij het de degen te kruisen met pater Van Mierlo (15, 47 en 52) en op kunsthistorisch gebied droeg hij niet te versmaden bouwstenen aan o.a. over Jan van Eyck (19)⁶, Jacobus Cornelisz van Oostsanen (53 en 54), Petrus Christus (55) en niet te vergeten over Claus Sluter en Claus van de Werve in zijn laatste grote en schoon geïllustreerd artikel in Oud-Holland (59) betreffende de kunstschaten in de kartuize van Dijon⁷.

Zijn twee boeken uit 1947 en 48, het eerste over Midden-Kennemerland (1), het tweede over Oud Beverwijk (2), en vele artikelen (22, 26, 29, 32, 33, 36, 38, 40, 48, 57) tonen aan hoezeer hij zich betrokken gevoelde bij de geschiedkundige achtergronden van de streek en plaats waar de Voorzienigheid

⁵ L. Verschueren OFM, *De bibliotheekcatalogoog der Kartuize S. Sophia te Vught*. Hist. Ts. XIV (1935) 372-402; XV (1936) 7-58.

⁶ Zie hierover: Erwin Panofsky, *Early Netherlandish Painting*, Cambridge, Mass. 1953, 430. Idem, *Studies in Art for Belle da Costa Green*, Princeton 1954, 105. J. Bruijn, *De Levensbron. Het werk van een leerling van Jan van Eyck*, Utrecht 1957, 22.

⁷ Zie over dit artikel: *Gazette des Beaux arts*, 69 (1967), suppl. 1180/81, 18.

hem stelde en zijn werk hem riep.⁸

Velen hebben ooit een beroep op hem gedaan wanneer het een studie over de kartuizers betrof, nooit tevergeefs en altijd met een resultaat boven verwachting. In OGE 1951 (42) pleitte hij voor „een voorlopige bibliografie van al hetgeen Kartuizers uit het Nederlandse taalgebied in de loop der eeuwen hebben geschreven. Wie dit verdienstelijk werk — zo schrijft Scholtens — zou willen ondernemen en een provisorische beschrijving zou leveren van alle Nederlandse cartusiana in handschriften, incunabelen, post-incunabelen en latere drukken, zou de baanbrekende arbeid hebben verricht, welke onmisbaar is om te geraken tot een definitieve, kritische bewerking en om reeds de invloed te kunnen nagaan, welke door hun geschriften van de Kartuizers der Nederlanden is uitgegaan” (blz. 10). Rondlopend met het plan om onze 'cartusiana' apart te katalogiseren, vroegen wij hem begin 1966 ons daarbij te willen helpen. Maar al spoedig groeide dit plan uit tot een voorlopige verzameling van alle bibliografische gegevens die ons onder de ogen kwamen.

Toen de heer Scholtens dit vernam, stelde hij ons voor regelmatig titels te zenden van systematisch geraadpleegde periodieken en werken, met als gevolg dat wij nu over meer dan 2000 items van zijn hand beschikken, welke een kostbaar basismateriaal vormen voor een voorlopige bibliografie die wij binnen afzienbare tijd hopen uit te geven. Over dit plan en de vele problemen die daarmee samenhangen zullen wij te zijner tijd een artikel schrijven, maar wij kunnen nu reeds zeggen dat een eventuele verwerking van dit projekt hoofdzakelijk te danken zal zijn aan het eerste grondwerk van Mr. Scholtens.

Een ander voorbeeld van zijn onbaatzuchtige hulp aan kar-

⁸ Wij hebben even geweifeld om de nummers 26, 29, 32, 33, 38 en 40 in deze lijst op te nemen vanwege hun minder wetenschappelijk karakter, en ook omdat de auteur hen zelf niet zo belangrijk vond. Toch meenden wij ze volledigheidshalve te moeten vermelden. Om dezelfde reden willen wij nog wijzen op een reeks kleine artikelen in het welverzorgd plaatselijk tijdschriftje *De Speelwagen* van 1946 tot 1956, opgezet om de bevolking van Noord-Holland van na de oorlog te interesseren voor het verleden van hun streek. Ten slotte kan men nog een reeks bijdragen over de geschiedenis van de armenzorg vinden in het toenmalig *Katholiek Sociaal Weekblad* van Aalberse van 1920 tot 1924.

tuizervorschers is de onlangs verschenen dissertatie van H. Rütting over Hendrik Eger van Kalkar (zie noot 3). H. Rütting maakt dankbaar gebruik van Scholtens' competentie op dit gebied (zie 58) en vermeldt dit in zijn voorwoord: „In Herrn Mr. H. J. J. Scholtens (Maastricht) fand ich einen selbstlosen Führer durch die noch weithin unerforschte Geschichte des Kartäuserordens”. In het register van dit belangrijke werk vindt men Scholtens dan ook als de meest geciteerde auteur.

Mr. Scholtens stimuleert krachtig ieder initiatief op dit gebied en hij staat nog steeds jonge onderzoekers die een dissertatie voorbereiden over een kartuizer of een kartuize met raad en daad ter zijde⁹. Zijn vreugde bij het verschijnen van een studie steekt hij niet onder stoelen of banken zoals blijkt uit menige brief die wij van hem mochten ontvangen. Die vreugde vloeit voort uit de helderziende liefde die hij de kartuizerorde toedraagt, een liefde die — zoals prof. Luc Indestege eens opmerkte — even groot is als zijn kennis van zaken. Zijn overtuiging dat de kartuizerorde een providentiele plaats inneemt in de geschiedenis van de Kerk in het algemeen en in de geschiedenis van de Nederlandse Kerk in het bijzonder, speurt men op iedere bladzijde van zijn werk. Moge hij navolgers vinden die met eenzelfde evenwicht en diepgang zijn navorsingen zullen voortzetten, zodat eens een duidelijk licht geworpen kan worden op de discrete maar beslissende rol die de kartuizers gespeeld hebben in het geestesleven van de Nederlanden uit de 14e en 15e eeuw. Moge hij ook nog lang medewerken aan en getuige zijn van de vruchten van dit onderzoek. Als welverdiend eerbewijs en bescheiden dankbetuiging bieden wij hem deze korte beschrijving van zijn eigen pennevruchten aan, bijeengelezen en opgesteld door mijn collega Th. F. van Koolwijk en voorafgegaan door enige biografische bijzonderheden.

Nijmegen, Januari 1970

dr. A. Gruijs

⁹ Momenteel zijn dat drs. J. P. Gumbert te Leiden die een dissertatie voorbereidt over de Utrechtse kartuizers en hun boeken van 1395 tot circa 1430 en drs. E. G. Hoekstra te Winterswijk die werkt aan een proefschrift over Hendrik van Coesfelt († 1410).

BIOGRAFISCHE GEGEVENS

Hendrik Jan Joseph Scholtens werd 10 maart 1895 te Nuenen in Noord-Brabant geboren. Zijn schooljaren heeft hij echter doorgebracht in Geertruidenberg. Door de in het polderland gelegen resten van een voormalig kartuizerklooster is hier zijn prille belangstelling voor het wezen en de geschiedenis dezer orde ontwaakt. Hij bezocht het stedelijk gymnasium te 's-Hertogenbosch. Daarna was hij in de eerste wereldoorlog gedurende vier en een half jaar onder de wapenen. Hij diende als reserve-officier bij het Regiment Jagers. Na in Utrecht zijn kandidaatsexamen in de rechten te hebben afgelegd verwierf hij in 1921 aan de Leidse Universiteit de graad van Meester in de rechten om vervolgens in de fakulteit der letteren colleges te volgen in geschiedenis en paleografie.

Van 1921 tot 1925 was hij als wetenschappelijk ambtenaar werkzaam aan het toenmalige Centraal Bureau voor de Katholieke Sociale Actie in Nederland te Leiden. In die functie had hij een belangrijk aandeel bij de verkrijging van boekschenken voor de in 1923 opgerichte bibliotheek van de beginnende Katholieke Universiteit te Nijmegen en legde hij toen reeds de basis van de belangrijke verzameling cartusiana in deze bibliotheek.

Van 1925 tot 1931 was hij burgemeester van de gemeente Houten bij Utrecht en ook korte tijd Lid der Provinciale Staten. Tevens fungeerde hij in de jaren 1927-34 als secretaris van de Nederlandsche Vereeniging voor Armenzorg en Weldadigheid.

Van 1931 tot 1933 was hij werkzaam bij de Directie van de Landbouw van het Ministerie van Economische Zaken. Vervolgens is hij tot einde 1956 burgemeester van Beverwijk geweest. Tijdens de Duitse bezetting verbleef hij ruim anderhalf jaar als gijzelaar in gevangenschap te Haaren en te Sint-Michielsgestel. Sedert 1941 is hij lid van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden. Vlaams België heeft in de loop der jaren een grote plaats in zijn hart verworven. Zijn talloze reizen door geheel Centraal- en West-Europa hebben hem in staat gesteld om veel documenterend materiaal en veel plaatselijke bekendheid op te doen. Sedert 1958 is hij met zijn vrouw, Louise Regout, metterwoon in Maastricht gevestigd.

BIBLIOGRAFIE

BOEKEN

- 1947 1. *Uit het verleden van Midden-Kennemerland*. Met 100 afbeeldingen in koperdiepdruk. 's-Gravenhage, W.P. van Stockum, 1947. 310 blz.
Facsimile-druk, Arnhem, Gijsbers en van Loon, 1968.
- 1948 2. *Oud Beverwijk. Een rondwandeling. Stedeplan en stadsbeeld in vroeger eeuwen*. Beverwijk, Gemeentebestuur, 1948. 48 blz., geïll.

BIJDRAGEN AAN BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

- 1923 3. *Een boek over karthuizers. In het licht gegeven door Mr. H. J. J. Scholtens. Verlucht met houtsneden van Joep Nicolas*. Roermond, J. J. Romen & Zonen, 1923. 108 blz., auteur: Martinus Lambres O. Cart.
(2e druk, Schiebroek, 1924; 3e druk, Tilburg, 1947).
- 1924 4. *Jan van Brederode, convers der kartuizers bij Diest*. In: *Historisch Tijdschrift*. 3 (1924), p. 8-29.
4a. *Dionysius de Kartuizer in beeld*. In: *Opgang*, (1924), p. 761-767; 833-840; 881-886.
- 1925 5. *Gozewijn Comhair, kartuizer en bisschop van IJsland († 1447). Een bijdrage tot zijn biografie*¹. In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht*. 51 (1925), p. 101-173.
6. *Uit een testament van 1436*². In: *Het Boek*. 14 (1925), p. 67-68.
- 1926 7. *Het Amsterdamsche kartuizerklooster in de tweede helft der 16e eeuw*. In: *Bijdragen voor de geschiedenis van het bisdom Haarlem*. 44 (1926), p. 442-463.

¹ Comhair was monnik in de kartuize te Zelem.

² Betreft Rombout Boom, kartuizer te Zelem.

- 1928 8. *Jan van Brederode en Johanna van Abcoude.*
In: *Jaarboekje van het oudheidkundig genootschap Nif-tarlake.* 1928, p. 73-82, geïll.
- 1929 9. *Aanteekeningen over Vondel en de kartuizers.*
In: *Studia Catholica.* 5 (1929), p. 300-306.
10. *De priors van het kartuizerklooster Nieuwlicht bij Utrecht.*
In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht.* 53 (1929), 302-357.
- 1932 11. *Bijdrage tot de geschiedenis van het voormalige kartuizerklooster buiten Delft.*
In: *Bijdragen tot de geschiedenis van het bisdom Haarlem.* 49 (1932), p. 321-367.
12. *De priors van het kartuizerklooster Monnikhuizen bij Arnhem.*
In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht.* 56 (1932), p. 1-80.
- 1934 13. *Aanteekeningen betreffende het kartuizerklooster Monnikhuizen.*
In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht.* 58 (1934), p. 112-115.
- 1935 14. *De kartuizers bij Zierikzee.*
In: *Haarlemsche Bijdragen.* 53 (1935), p. 165-226.
15. *De kartuizer Pieter Dorlant.*
In: *Ons Geestelijk Erf.* 9 (1935), p. 190-197.
- 1936 16. *Het voormalige kartuizerklooster bij Amsterdam.*
In: *Haarlemsche Bijdragen.* 54 (1936), p. 1-87.
- 1938 17. *De kartuizers bij Kampen.*
In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht.* 62 (1938), p. 193-225.
18. *Het Sint-Anna-altaar van de Delftsche kartuizers³.*
In: *Haarlemsche Bijdragen.* 56 (1938), p. 156-158.

³ Het Sint-Anna-altaar is thans in het bezit van Mevrouw de Nérée tot Babberich-Regout, huis Babberich te Zevenaar.

19. *Jan van Eyck's 'De H. Maagd met den kartuizer' en de Exeter-Madonna te Berlijn.*
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis.* 55 (1938), p. 49-62, geïll.
- 1939 20. *De kartuizers Willem van Aspel van Breda en Willem van Breda.*
In: *Ons Geestelijk Erf.* 13 (1939), p. 51-53.
21. *De kartuizers buiten 's-Hertogenbosch.*
In: *Bossche Bijdragen.* 16 (1938/39), p. 24-82 & p. 143-204.
- 1940 22. *Daniel van Breen en zijn voorarbeid voor een plattegrond van Beverwijk in vogelperspectief.*
In: *Oudheidkundig Jaarboek, vierde serie van het Bulletin van den Nederl. Oudheidkundige Bond.* 9 (1940), p. 10-14, geïll.
23. *De archieven van het voormalige kartuizerklooster bij Geertruidenberg.*
In: *Taxandria.* 47 (1940), p. 113-129.
24. *De voormalige kartuizerkloosters in de Nederlanden. Hun bouw en inrichting.*
In: *Het Gildeboek.* 23 (1940), p. 33-44, geïll.
25. *Het Roermondsche kartuizerconvent in de zestiende eeuw.*
In: *Publications de la Société historique et archéologique dans le Limbourg.* 76 (1940), 91-121.
- 1941 26. *De betrekkingen van de familie Pauw tot Beverwijk.*
In: *Jaarboek Haarlem.* 1941, p. 47-52, geïll.
27. *De kartuizers bij Geertruidenberg.*
In: *Bossche Bijdragen.* 18 (1941), p. 10-122, geïll.
28. *De kartuizer Bartolomeus van Maastricht.*
In: *Ons Geestelijk Erf.* 15 (1941), p. 98-104.
- 1942 29. *De opkomst der warmoezerijen rondom Beverwijk.*
In: *Maandblad Amstelodamum.* 29 (1942), p. 49-51.
30. *Een exhortatio van Geert Groote aan Hendrik van Alkemade.*
In: *Ons Geestelijk Erf.* 16 (1942), p. 154-155.

31. *Necrologie van het kartuizerconvent bij Geertruidenberg.*
In: *Taxandria*. 49 (1942), p. 305-318.
- 1946 32. *Het kerkhuis 'De Vogelsanck' te Beverwijk.*
In: *Haarlemsche Bijdragen*. 61 (1946), p. 189-196.
33. *De buitenplaats Akerendam te Beverwijk.*
In: *Jaarboek Haarlem*. 1946, p. 51-59, geïll.
- 1947 34. *De laatste Brederode's op het slot bij Santpoort⁴.*
In: *Jaarboek Haarlem*. 1947, p. 71-81, geïll.
35. *Het kartuizerklooster Dal van Gracien buiten Brugge.*
In: *Handelingen van het Genootschap Société d'Emulation te Brugge*. 83 (1947), p. 3-71.
- 1948 36. *Het voormalige regulierenklooster te Beverwijk.*
In: *Haarlemsche Bijdragen*. 60 (1948), p. 113-133.
37. *Het Delftsche kartuizerconvent.*
In: *Haarlemsche Bijdragen*. 60 (1948), p. 271-282.
38. *De parochie van Wijk aan Zee.*
In: *Haarlemsche Bijdragen*. 60 (1948), p. 308-330.
- 1949 39. *Iets over de aanleg van boekerijen bij de kartuizers.*
In: *Huldeboek voor Dr. Bonaventura Kruitwagen O.F.M.* 's-Gravenhage, M. Nijhoff, 1949, p. 372-388, geïll.
- 1950 40. *Het Beverwijkse buiten van Betje Wolff en Aagje Deken.*
In: *Jaarboek Amstelodamum*. 44 (1950), p. 91-111, geïll.
- 1951 41. *Het Roermondse kartuizerconvent v  r de 16de eeuw.*
In: *Publications de la Société historique et archéologique dans le Limbourg*. 86/87 (1950/51), p. 187-245.
42. *De literaire nalatenschap van de kartuizers in de Nederlanden.*
In: *Ons Geestelijk Erf*. 25 (1951), p. 9-43.

⁴ Betreft o.a. Jan van Brederode, convers der kartuizers van Zelem bij Diest.

43. *Maria Francisca Carolina H  ffer* (Haarlem 5 maart 1885-Ubbergen, 30 augustus 1951) [Kerkhistorica].
In: *Jaarboek Maatschappij Nederlandsche letterkunde*. 1950/51, p. 123-126 (bibliogr.).
- 1952 44. Samen met L. Verwilt O.P.: *Kartuizers.*
In: *De Katholieke Encyclopaedie*. 2e druk, 1952, deel 15, kol. 114-147; ook reeds in de 1e druk, 1936.
45. *Kunstwerken in het Utrechtse kartuizerklooster. Nogmaals de kloosterkerk van Nieuwlicht in het drieluik van de HH. Martelaren.* (1521).
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis*. 67 (1952), p. 157-166, geïll.
46. *Necrologie van de Utrechtse kartuizers.*
In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht*. 71 (1952), p. 97-150.
47. *De kartuizer Petrus Dorlant en de Elckerlyc-Problemen.*
In: *Ons Geestelijk Erf*. 26 (1952), p. 281-300. Zie ook nr. 51.
- 1953 48. *De koorzusters van Nazareth in Beverwijk.*
In: *Haarlemse Bijdragen*. 62 (1953), p. 19-31.
49. *Necrologie van het Amsterdamse kartuizerconvent.*
In: *Haarlemse Bijdragen*. 62 (1953), p. 181-202.
50. *Iets over de bouwgeschiedenis en het kunstbezit van de Chartroise te Utrecht.*
In: *Jaarboekje Oud-Utrecht*. 1953, p. 47-57, geïll.
51. *Necrologie van het kartuizerconvent van Monnikhuizen.*
In: *Archief voor de geschiedenis van het aartsbisdom Utrecht*. 72 (1953), p. 90-124.
52. *Naschrift bij: Petrus Dorlandus Diesthemius.* Door J. van Mierlo S.J. (O.E.G. p. 89-97).
In: *Ons Geestelijk Erf*. 27 (1953), p. 97-98.
- 1958 53. *Het te Napels bewaarde Kersttafereel van Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Uit het kunstbezit van de Amsterdamse kartuizers 1512.*
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis*. 73 (1958), p. 198-211, geïll.

54. *De Calvariegroep te Antwerpen, toegeschreven aan Jacob Cornelisz van Oostanen*⁵.
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis*. 73 (1958), p. 233-235.
- 1960 55. *Petrus Christus en zijn portret van een kartuizer*.
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis*. 75 (1960), p. 59-72, geïll.
- 1962 56. *Salomon van Ruysdael in de contreien van Holland's landengte*.
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis*. 77 (1962), p. 1-10, geïll.
- 1963 57. *Het oudste beeld van Wijk aan Zee*.
In: *Tijdschrift Noord-Holland*. 1963, p. 161 e.v., geïll.
- 1964 58. *Hendrik van Eger uit Kalkar en zijn kring*.
In: *Dr. L. Reypens-album*. Antwerpen, 1964, p. 383-408 (Studiën en tekstuitgaven van Ons Geestelijk Erf. 16).
- 1966 59. *De chartreuse van Dijon en haar kunstenaars 1379-1411*.
In: *Oud-Holland. Driemaandelijks tijdschrift voor Nederlandse kunstgeschiedenis*. 81 (1966), p. 119-144, geïll.

BOVENDIEN VERSCHENEN VERSCHILLENDE
NOTITIES IN:

Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek. dln. VI-X. Leiden, 1924-1937.

De Katholieke Encyclopaedie. 25 dln., eerste druk, Amsterdam, 1933-1939 en tweede druk, Amsterdam-Antwerpen, 1949-1955.

Dictionnaire de spiritualité. dln. V-VII. Parijs, 1964-1968.

Th. F. van Koolwijk

⁵ Betreft kunstbezit kartuize te Leuven.